

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Tomáše Blažka a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **Odborová organizace Sluníčko**, se sídlem Petrušov 152, Staré Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o vyloučení soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Michaely Bejčkové z projednávání a rozhodnutí ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 92/2024,

t a k t o :

Soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Michaela Bejčková **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 As 92/2024.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud ve věci vedené pod sp. zn. 10 As 92/2024 projednává kasační stížnost žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 12. 4. 2024, č. j. 6 A 127/2023-45. Ve věci je spor o poskytnutí informací. Žadatelka (žalobkyně) se domáhala poskytnutí anonymizovaných služebních hodnocení úředníků žalovaného, které sepsala ředitelka odboru státní služby Mgr. Zuzana Brücknerová.

[2] Mgr. Michaela Bejčková, členka 10. senátu Nejvyššího správního soudu, přípisem ze dne 11. 7. 2024 sdělila předsedovi Nejvyššího správního soudu, že Mgr. Zuzana Brücknerová je dcerou jejího životního partnera JUDr. Michala Mazance. K žalobkyni ani k žalovanému nepojí soudkyni žádný vztah. Soudkyně není s Mgr. Zuzanou Brücknerovou v pravidelném kontaktu, vídají se jen příležitostně, soudkyně se tak ze subjektivního hlediska necítí být podjatá. Přesto z opatrnosti oznámila úzký příbuzenský vztah Mgr. Brücknerové s člověkem, který je jí nejbližší.

[3] Předseda Nejvyššího správního soudu neshledal důvody k vyloučení soudkyně Mgr. Michaely Bejčkové a postupem podle § 8 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), předložil posouzení otázky její možné podjatosti k rozhodnutí jinému senátu Nejvyššího správního soudu, kterým byl podle rozvrhu práce určen pátý senát.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[5] Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. *soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.*

[6] Rozhodnutí o vyloučení je výjimkou z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). K odnětí věci a jejímu přikázání jinému soudci musí proto docházet pouze ve výjimečných případech a z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. např. bod 10 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2021, č. j. Nao 99/2021-49, č. 4206/2021 Sb. NSS, a judikaturu tam citovanou).

[7] Nestrannost soudce je především subjektivní psychologickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být. Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem o nepodjatosti soudce vedou. K vyloučení soudce může v zásadě dojít teprve tehdy, pokud je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16, a ze dne 22. 1. 2014, č. j. Nao 9/2014-31).

[8] Mgr. Michaela Bejčková ve výše zmíněném přípisu uvedla, že se necítí být subjektivně podjatá. Ani Nejvyšší správní soud neshledal žádné okolnosti svědčící o subjektivní podjatosti Mgr. Bejčkové v této věci. Nejvyšší správní soud se proto zabýval především otázkou, zda existují objektivní důvody pochybovat o nepodjatosti Mgr. Bejčkové.

[9] Podstatné jsou v tomto směru jednak povaha vztahu, jednak jeho intenzita (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2020, č. j. Nao 114/2020-20), neboť závěr o podjatosti lze učinit teprve tehdy, dosáhne-li vztah soudce k dané věci, účastníkům či jejich zástupcům takové intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2010, č. j. Nao 46/2010-78, č. 2102/2010 Sb. NSS). Soudce je totiž v každém případě právním profesionálem, „*jehož ústavní jakožto i mravní povinností je dbát o nezávislé a nestranné rozhodování. S výkonem funkce soudce je proto nerozlučně spjat požadavek na to, aby se soudce byl schopen oprostít od nepatřičných vnějších vlivů na jeho rozhodovací činnost. Méně intenzivní vlivy na svou rozhodovací činnost tak musí soudce být schopen odfiltrovat s ohledem na nároky své profese. Pokud tedy intenzita rušivých vlivů nedosáhne určité kritické úrovně, nemohou vzniknout legitimní pochybnosti o tom, že soudce je schopen dostát požadavkům na nezávislé*

pokračování

a nestranné rozhodnutí, které jsou na něj kladeny a kterých si musí být vědom“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2014, č. j. Nao 86/2014-15).

[10] Pokud jde o povahu vztahu, jako nejsilnější z možných důvodů podjatosti je nutné vnímat vztah příbuzenský (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2024, č. j. Nao 23/2024-85) či přátelský (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2014, č. j. Nao 9/2014-31) k účastníkům, jejich zástupcům, či dalším osobám, kterých se týká věc sama. Ani tyto vztahy však nepovedou vždy ke konstatování podjatosti, v každém případě je třeba individuálně posuzovat rovněž intenzitu vztahu (viz usnesení č. j. Nao 46/2010-78 a č. j. Nao 114/2020-20).

[11] V nyní posuzované věci nejde o poměr soudkyně k účastníkům či jejich zástupcům, ale o její poměr k věci. Mgr. Zuzana Brücknerová je autorkou služebních hodnocení úředníků žalovaného, poskytnutí právě těchto služebních hodnocení se žalobkyně domáhala. Nejvyšší správní soud však neshledal, že by vztah soudkyně Mgr. Bejčkové k Mgr. Brücknerové byl natolik blízký a intenzivní, aby založil objektivní důvod podjatosti. Vztah Mgr. Bejčkové k Mgr. Brücknerové ani není přímo příbuzenský (Mgr. Brücknerová je toliko dcerou životního partnera Mgr. Bejčkové), navíc jeho intenzita je spíše nízká (nejsou v pravidelném kontaktu, vídají se jen příležitostně). Takový vztah nelze bez dalšího považovat za objektivní důvod k pochybnostem o nepodjatosti rozhodující soudkyně.

[12] Nejvyšší správní soud proto na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby byla soudkyně Mgr. Michaela Bejčková vyloučena z projednání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 As 92/2024.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu

